

KNHBKONINKLIJKE NEDERLANDSE
HOCKEYBOND**3^e**

September 2014

Hockey **VISIE**

De aanvallende strafcorner in
het dameshockey

DOELGROEP: **TOPHOCKEY - VELD**

Hockeyvisie is bedoeld voor iedereen die als opleider, trainer en/of coach actief is in de hockeysport binnen tophockey, breedtehockey, Jongste Jeugd en/of technisch management. In iedere artikelenreeks worden visies gedeeld, kanttekeningen geplaatst, nieuwe ontwikkelingen gemeld en wetenschappelijke onderbouwing aangeboden. Hockeyvisie is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB), is onafhankelijk en wil alle kennis die beschikbaar is op het gebied van opleiden en coachen met liefhebbers delen.

www.knhb.nl

De KNHB Academie biedt hockeyverenigingen ondersteuning bij het ontwikkelen van het technisch beleid en technisch kader. Daarbij richt de KNHB Academie zich op drie pijlers: deskundigheidsbevordering, verenigingsadvies technisch beleid en opleidingen. Meer informatie over de KNHB Academie is te vinden op www.knhb.nl.

De aanvallende strafcorner in het dameshockey

Tijdens het WK in Den Haag gaven de Bondscoaches van Jong Oranje en de nationale jeugdselecties bijscholingen voor trainer/coaches van (jeugd)elftallen. Rick Mathijssen, tijdens de voorbereiding op het succesvolle toernooi betrokken bij de analyse van potentiële tegenstanders van de Oranjedames, ging in zijn presentatie in op de internationale ontwikkelingen rondom de strafcorner aanvallend en verdedigend in het dameshockey. Hockeyvisie sprak met Mathijssen na afloop van deze presentatie. Opzet van het gesprek was om middels 5 stellingen inzicht te krijgen in het geheim van een (internationale) topcorner.

Door Rick Mathijssen

Wie is Rick Mathijssen?

Rick Mathijssen begint dit seizoen aan zijn vijfde jaar als trainer/coach van Hurley Dames 1, de club waar hij sinds (2010) actief is. Mathijssen, bondscoach Meisjes A, won deze zomer de 5 Nations Cup in Engeland. In het verleden is hij onder andere drie jaar assistent-bondscoach van Jong Oranje geweest, het team dat in 2013 de wereldtitel veroverde.

Stelling 1: De aanvallende strafcorner is te bepalend en moet worden afgeschaft

Mathijssen: 'Daarmee ben ik het oneens. De strafcorner is een geweldig moment in de wedstrijd, en hoort echt bij het spel. De strafcorner maakt hockey uniek als sport, en is ook voor buitenstaanders een attractief, interessant onderdeel. Als ik op zondag langs de velden loop en zie dat er ergens een strafcorner wordt genomen, blijf ik automatisch even staan en kijk ik hoe de strafcorner wordt uitgevoerd. Er gebeurt namelijk altijd wat.' 'Bij het internationale dameshockey worden er nog steeds significant meer veldgoals gescoord dan vanuit de corner, dus we moeten het belang ook niet overdrijven. Van het aantal strafcorners dat een team krijgt, wordt er internationaal overigens zo'n 25% gescoord (zie tabel 1).

'Bij het internationale dameshockey worden er nog steeds significant meer veldgoals gescoord dan vanuit de strafcorner, dus we moeten het belang niet overdrijven'

Trainen op de sleepcorner is en blijft rendabel.

De aanvallende strafcorner in het dameshockey

Dus ja, als je weet dat 1 op de 4 strafcorners een doelpunt is, zou je wel gek zijn daar niet veel op te trainen. Voor mij als coach is het extra interessant, omdat je een cornersituatie goed kunt instuderen en de spelers kunt helpen door aan te geven met welke actie de scoringskans het grootst is. Tijdens het veldspel heb ik daar veel minder invloed op.'

Rapport halve finalisten tijdens WK 2014

DAMES	Rendement corner afgerond in %
Ver. Staten	32
Argentinië	21
Nederland	19
Australië	18
Gemiddeld	23
HEREN	
Argentinië	40
Australië	37
Engeland	14
Nederland	11
Gemiddeld	26

Tabel 1: Percentage gescoorde doelpunten uit strafcorner ten opzichte van het aantal gehaalde corners. (cijfers vervaardigd door redactie Hockeyvisie).

Stelling 2: Er wordt al jaren niet meer geïnnoveerd binnen de aanvallende strafcorner

'Ook hier ben ik het niet mee eens. De strafcorner is bij uitstek een onderdeel van het spel dat zich blijft ontwikkelen. Dit is misschien niet even zichtbaar voor de toeschouwers, maar juist omdat een goede strafcorner echt een wapen is zie je op internationale toernooien steeds weer nieuwe, opvallende ontwikkelingen. Er wordt gezocht naar nieuwe methoden om het aangeven, stoppen en op doel krijgen

De sleeppush is een kortere, meer dynamische beweging geworden.

van de bal sneller en slimmer te laten verlopen. Het verdedigen van de strafcorner blijft zich ook verbeteren. Kortom, het is echt een kat-en-muisspel wie het best kan omgaan met de beperkte tijd en ruimte.'

Laat me raden naar het geheim, je moet Maartje Paumen hebben?

'Een geweldige eerste cornervrouw scheelt natuurlijk een hoop. Met iemand als Paumen heb je altijd dreiging vanaf kop cirkel, waardoor de kans op een doelpunt of een lastig weg te werken rebound groot is. Maar de perceptie dat het alleen om deze strafcornerkanonnen draait is onjuist. Ik heb in Nieuw Zeeland veel wedstrijden geanalyseerd en daar lag het percentage gescoorde varianten gelijk aan dat van de directe corner. Deze trend zie je ook in de hoofdklasse terug. Dat is opvallend. Je ziet hier ook een groot verschil met het herenhockey, waar de directe corner meer bepalend is.

Bij de dames heeft het spelen van varianten ontzettend veel voordelen. Neem bijvoorbeeld de dames van Amerika. Die hebben geen geweldige directe corner, maar wisten op belangrijke momenten steeds te scoren met een harde, gerichte flats die vlak voor het doel van richting

werd veranderd. Het scoren door middel van een variant is makkelijker omdat we tegenwoordig direct tijdens de wedstrijd op video kunnen zien welke ruimtes de tegenstander vrijgeeft. Uiteraard is het beter een geweldige, directe corner te hebben, want over hoe minder schijven de bal gaat, des te makkelijker wordt het een doelpunt te maken. Juist door een goede push vanaf kop cirkel te hebben, komen er kansen voor de variant. Het onverwachtse maakt het voor de verdedigende ploegen lastig de ruimtes klein te houden. Het is overigens niet een noodzaak de dreiging van kop cirkel te hebben. Iedere tegenstander van Amerika wist dat zij het moesten hebben van de indirecte bal en toch bleef hun rendement hoog. Een kwestie van ongelofelijk veel trainen.'

Over hoe minder schijven de bal gaat, hoe groter de kans om te scoren

De aanvallende strafcorner in het dameshockey

Het aangeven van de strafcorner is aan het veranderen.

Dus stoppen met slepen en gaan variëren?

'Ik wil juist pleiten voor meer strafcornerspecialisten bij de dames en de heren. In de hoofdklasse zijn er maar een paar speelsters die echt een goede sleeppush hebben. Den Bosch is al jaren hofleverancier als het om de hoofdcornier gaat, zowel bij de jeugdteams als bij Oranje. Overigens

De overige specialisten komen uit het buitenland.

Tekening 1: Aangeven met een aanloop.

overige specialisten komen uit het buitenland. Als we dit probleem niet structureel oplossen wordt het steeds lastiger ons te meten met de toplanden wanneer het om de strafcorner gaat.

Stelling 3: Spelers zijn bang om teveel eenzijdig belast te worden en willen zich daarom niet storten op de strafcorner

Mathijssen: 'Dat weet ik niet, de manier waarop de strafcorner gepusht wordt is de laatste jaren enorm veranderd. Vroeger was het een meer monotone, lange beweging waar je met je lichaam zo laag mogelijk bij de grond moest komen. Deze uitvoering was inderdaad

blessuregevoelig. Taekema heeft daarom zijn beweging ook aangepast. Als je tegenwoordig kijkt naar sleepers als van der Weerden, Jackson en de Goede, dan zie je dat dit echte atleten zijn die juist een kortere, dynamische beweging kunnen maken door hogerop te blijven. Dit heeft als voordeel dat ze goed in staat zijn te variëren en het lichaam minder eenzijdig belasten. Verder raad ik aan heel veel op de sleeppush te trainen, maar nooit te lang achter elkaar. De rust tussen de trainingsmomenten is essentieel: het gaat om de kwaliteit en niet om de kwantiteit! Ook is het belangrijk een goede rompstabiliteit te hebben en gericht krachtoefeningen te doen. Dit bevordert de kwaliteit van de sleeppush en werkt blessurepreventief.

Welke innovaties heb je nog meer gezien tijdens het WK?

'Het aangeven van de strafcorner is aan het veranderen. Waar het met gespreide voetenstand, gewicht op het voorste been en het trekken van de bal langs je lichaam

De aanvallende strafcorner in het dameshockey

Tekening 2: Ter hoogte van de eerste paal staat een stopper en een sleper (1), idem bij de 2e paal (2).

Tekening 3: Voor de eerste uitloper is het lastiger de directe lijn naar het doel te verdedigen.

lange tijd de standaard was, kiezen teams nu voor compleet andere technieken. Spelsters van Aziatische landen, die niet de lengte van bijvoorbeeld Naomi van As (aangever van Nederland) hebben, staan met beide benen achter de lijn. Na het vrijgeven van de bal door de scheidsrechter stappen zij in en met een explosieve, krachtige beweging pushen zij de bal naar kop cirkel (tekening 1). De snelheid komt bij hen echt uit de laatste grote stap en de heuprotatie. Zij genereren zo meer voor-

waartse kracht. En daarnaast is het een bijkomend voordeel van deze beweging dat het voor de verdedigende ploeg lastig is om klaar te staan. Het is immers niet duidelijk of de aangever al klaar is om de bal te gaan pushen. Daarbij moet wel gezegd worden dat het vertrekmoment van de bal zelf wel minder gecamoufleerd is dan bij de oude techniek. De teams zullen vast weten wat hun effectieve tijdswinst is.

De dames van Australië passen deze tech-

niek ook toe, maar zij staan nog verder van de bal. Half rennend komen zij in de bal, en je ziet dat de aangeefster op deze manier na de aangeefactie ook eenvoudig bij de eerste paal kan komen (voor de rebound). Zij is al halverwege wanneer de bal nog gestopt moet worden.

Australië past deze techniek ook toe, maar zij staan nog verder van de bal. Half rennend komen zij in de bal

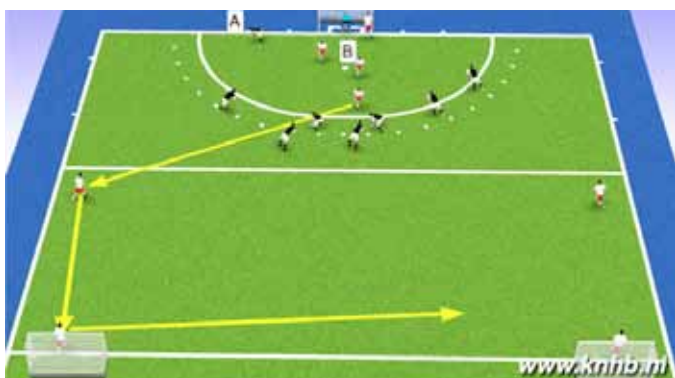

Het verdedigen van de corner is lastiger bij een dubbele kopbezetting.

Bezetting op kop cirkel

Wat verder opvalt is de bezetting op kop cirkel. Vrijwel alle teams, bij de heren en de vrouwen, kiezen voor een dubbele bezetting op kopcirkel (d.w.z. een stopper en een sleper). Eén setje staat tegenover de eerste paal en het andere setje tegenover de 2e paal (tekening 2). Het is zo een verrassing wie de bal gaat pushen. Vooral voor de eerste looper is het lastiger om een groot deel van het doel te blokkeren door-

De aanvallende strafcorner in het dameshockey

Tekening 4: Oefening 1: Van 8:4+k naar 8:8+k: Team A speelt een aanvallende strafcorner en probeert te scoren. Team B probeert dit te verdedigen en mag na een succesvolle verdediging aanvallen op één van de 2 goals op de middenlijn. Als B hier een doelpunt maakt hebben zij het recht om te scoren op het grote doel.

Tekening 5: Oefening 2: Tijdens het trainen van de strafcorner is het ook goed om wekelijks de reboundposities te trainen. Dit kun je doen door als trainer na de eerste bal (1) een tweede bal (2) in het veld te gooien (en eventueel een derde). Dit kan met en zonder verdedigers getraind worden, afhankelijk van de doelstelling.

dat de aanlooplijn op de pusher scheef is (tekening 3).

Maar als Paumen erin staat, loop ik toch op Paumen?

‘Tijdens het WK hebben we gezien dat teams het de tegenstander moeilijker maken door op het laatste moment op kop cirkel nog te wisselen van positie. Tijdens het WK zagen we hier diverse voorbeelden van. Ik heb sleepers op kop cirkel zien wisselen van positie, waardoor de lijn van de eerste uitloper niet meer klopte en er ruimte was voor een doelpunt.’

Je bent verantwoordelijk voor een goede analyse van je eigen team

Stelling 4: Als coach ben je zo goed als je speelsters, je hebt geen invloed

Ook hier is het antwoord van Mathijssen stellig: ‘Oneens. De aanvallende strafcorner is een prachtig voorbeeld van een discipline waar alle facetten van

het coach-vak tot uiting komen. Je bent verantwoordelijk voor een goede analyse van je eigen team, je moet weten wat de tegenstander voor opties heeft. Verder is het een belangrijk proces om bij je spelersgroep draagvlak te creëren bij het kiezen van de verschillende varianten. Ten slotte zijn er korte lijnen nodig tijdens de wedstrijd tussen de (video) analisten in de toren, de begeleiding op de bank en de spelers in het veld.’

Stelling 5: Het trainen van de strafcorner is saai

Mathijssen: ‘Ik denk dat dit bij veel teams inderdaad zo is. Het is goed om de strafcorner iedere training te oefenen, maar nooit langer dan 20 minuten per training. Train bijvoorbeeld maar twee keer per week de hoofdcorner, en richt je

de andere momenten op varianten en het scoren vanuit de rebound. Ten slotte is het goed om ook de verdedigende strafcorner te trainen. Het hangt van de focus binnen je cornertraining af voor welke vorm van weerstand en variatie je daarbij kiest. Oefening 1 laat een mogelijkheid zien waarbij je de strafcorner op een leuke en effectieve manier kunt trainen. Je kunt met deze oefenvorm zowel de aanvallende als de verdedigende strafcorner trainen en tevens de vervolgactie. Het is van belang dat je hier als trainer actief als scheidsrechter

Tekening 6: Oefening 3: ‘Als ik met mijn teams de hoofdcorner train, neem ik met mijn stopwatch de tijd op van het aangeven totdat de bal bij het doel is (2). Ik sta dan altijd op dezelfde positie zodat de meting meer betrouwbaar is. Ik laat mijn 2e cornervrouw ook altijd vanaf de zijkant een tweede bal op doel slaan. De keeper traint dan de tweede actie en krijgt op die manier meer ballen tijdens de cornertraining. Zo blijft iedereen scherp.’

De aanvallende strafcorner in het dameshockey

betrokken bent om het wedstrijdniveau te benaderen.'

Hoe ziet de strafcorner er uit bij de Olympische Spelen in Rio 2016?

Mathijssen: 'Het is heel lastig te voorspellen, twee jaar is in topsport niet heel lang. Ik verwacht dat de nieuwe trends zich verder ontwikkelen. De belangrijkste stap die wij in de Hoofdklasse moeten maken, is het opleiden en inzetten van Nederlandse spelers bij de strafcorner. Dat gaat echt bijdragen aan de prestaties van onze nationale teams.'

Bijlage

- YouTube: overzicht doelpunten tijdens eerste poulewedstrijden (met beelden van diverse aanvallende strafcorners): <https://www.youtube.com/watch?v=IQV8ILEJCHI>
- Voorbeeld dubbele bezetting kopcirkel en verrassende looplijnen <https://www.youtube.com/watch?v=FFDP8dmJfXI> (strafcorner Nederland op 0:23)
- Voorbeeld aangeven Australië: <https://www.youtube.com/watch?v=IQ2bJm-HEFEk> (strafcorner Australië op 1:05)

Zo kort mogelijke lijnen tussen de analist op de toren, de coach en de strafcorner-sleper.

Hockeyvisie is een uitgave van de KNHB. © 2014 KNHB, Nieuwegein. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door printouts, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Per kwartaal verschijnen 6 artikelen van Hockeyvisie. Hockeyvisie is verkrijgbaar via de webshop van de KNHB. Kosten per artikel bedragen € 2,00 (excl. eenmalige transactiekosten à € 0,85). Voor € 35,00 kunt u een jaarabonnement aanschaffen.

Hiervoor ontvangt u 24 artikelen van Hockeyvisie automatisch in uw mailbox.

Redactieraad: Carel van der Staak, Lutger Brenninkmeijer, Ewout Schröder, Afke van de Wouw

Coördinatie en teksten: KNHB **Vormgeving:** A.design

Fotografie: KNHB / Valerie Kuypers, Koen Suyk, Grant Treeby, Frank Uijlenbroek, Willem Vernes

Contact: academie@knhb.nl

Deze tekst is vanuit praktisch oogpunt geschreven in de mannelijke vorm. Overal waar de term 'spelers' staat vermeld, doelen we eveneens op speelsters. Dit geldt tevens voor andere gebruikte mannelijke vormen.